

Πρόγραμμα «Είμαστε Όλοι Πολίτες» του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) 2009-2014 για τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)

Πρόσκληση «Προαγωγή των Δημοκρατικών Αξιών, συμπεριλαμβανομένων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων»

Έργο
«Ανάπτυξη Συμμετοχικής Μεθοδολογίας και e-Πλατφόρμας για τη Χάραξη Ολοκληρωμένης Πολιτιστικής Πολιτικής σε Τοπικό Επίπεδο – Πιλοτική Εφαρμογή στο Δήμο Κορυδαλλού» - **DemoCU**

Προσχέδιο Διαχείρισης Πολιτιστικών Δομών και Υποδομών Δήμου Κορυδαλλού

Τομέας Γεωγραφίας και Περιφερειακού Σχεδιασμού
Σχολή Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Το έργο χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία, στο πλαίσιο του Προγράμματος «[Είμαστε όλοι Πολίτες](#)», το οποίο είναι μέρος του συνολικού Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ για την Ελλάδα, γνωστού ως [EEA Grants](#). Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το [Ίδρυμα Μποδοσάκη](#). Στόχος του Προγράμματος είναι η ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών στη χώρα μας και η ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Στόχος του Προσχεδίου

Ο **στόχος** του Προσχεδίου είναι η ανάπτυξη της **πολιτιστικής πολιτικής** του Δήμου Κορυδαλλού με τη συμμετοχή των κοινωνικών/πολιτιστικών/αθλητικών ομάδων/ φορέων της πόλης και όλης της τοπικής κοινωνίας, η οποία στοχεύει :

... στην ανάδειξη του Κορυδαλλού ως μιας πόλης πολιτισμού και αθλητισμού με υπερτοπικά χαρακτηριστικά, δίνοντας έμφαση στην παραγωγή **καινοτόμων και εναλλακτικών προϊόντων και υπηρεσιών πολιτισμού και αθλητισμού** που θα συμβάλλουν στη δημιουργία πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων για την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης.

Οι **άξονες προτεραιότητας** για την επίτευξη του στόχου φαίνονται και επεξηγούνται στη συνέχεια.

Ανάλυση στόχου σε άξονες προτεραιότητας

1**Ο πολιτισμός ως κεντρικό στοιχείο της ταυτότητας της πόλης**

Η συμμετοχική ανάπτυξη ολοκληρωμένης πολιτιστικής πολιτικής αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, να θέσει τον πολιτισμό **στο επίκεντρο των πολιτικών μελλοντικής ανάπτυξης του Δήμου Κορυδαλλού**, προωθώντας αυτόν ως κεντρικό στοιχείο της ταυτότητας της πόλης με έμφαση στην παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών πολιτισμού και αθλητισμού που θα συνεισφέρουν στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας και την τοπική αστική ανάπτυξη. Η συγκρότηση της ταυτότητας αυτής αποτελεί θεμελιώδη λίθο για την ανάπτυξη του Προσχεδίου, έτσι ώστε να είναι σε θέση να αγκαλιάσει όλες τις κοινωνικές ομάδες και να παρακινήσει αυτές να εμπλακούν στα δρώμενα της πόλης. Ακόμη, η ταυτότητα αυτή μπορεί να συμβάλει στην εξωστρέφεια της περιοχής, την ανάπτυξή της ως υπερτοπικού πόλου πολιτισμού και αθλητισμού, με θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, κλπ.

2**Πολιτισμός – Αθλητισμός για όλους**

Η εξέλιξη της ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες πολιτισμού και αθλητισμού επηρεάζεται σημαντικά από τις αντίστοιχες εξελίξεις στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, τις εξελίξεις της τεχνολογίας, τις δημογραφικές εξελίξεις, την απασχόληση και το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών, τον ελεύθερο χρόνο, τις λοιπές επαγγελματικές και οικογενειακές υποχρεώσεις των ατόμων κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόσβαση όλων των κοινωνικών ομάδων σε προϊόντα και υπηρεσίες πολιτισμού και αθλητισμού προϋποθέτει την ανάπτυξη των κατάλληλων προϊόντων και υπηρεσιών που να σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών κοινωνικών ομάδων. Η πρόσβαση όλων των κοινωνικών ομάδων στις δραστηριότητες του πολιτισμού και του αθλητισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς ο πολιτισμός /αθλητισμός δημιουργεί ωρίμους, υπεύθυνους και ενεργούς πολίτες.

3**Αναβάθμιση Δομής / Λειτουργίας Οργανισμού Άθλησης & Πολιτισμού στο Δήμο Κορυδαλλού**

Ο ρόλος του Οργανισμού Άθλησης & Πολιτισμού του Δήμου Κορυδαλλού (ΟΑΠ) στην ανάπτυξη των τομέων του πολιτισμού και αθλητισμού είναι σημαντικός και προκύπτει από τη θεσμική του υπόσταση και τις αρμοδιότητες που συνδέονται με αυτή για την υλοποίηση της στρατηγικής της τοπικής διοίκησης στους εν λόγω τομείς. Η αναβάθμιση της λειτουργίας του, η στελέχωσή του με επιστημονικό προσωπικό σχετικό με τους τομείς ενδιαφέροντος και όχι μόνο, η δράση του ως φορέας υποστήριξης και συντονισμού του έργου όλων των φορέων του πολιτισμού και αθλητισμού της πόλης, ο ρόλος του στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των υποδομών και των διαθέσιμων από τον προϋπολογισμό του Δήμου πόρων είναι στοιχεία σημαντικά για την περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση του ρόλου και των παρεχόμενων από αυτόν υπηρεσιών. Ο εν λόγω άξονας προτεραιότητας αποσκοπεί στην ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικότητας του ΟΑΠ για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στην επίδιωξη των στόχων του.

4

Συνεργασία Πολιτιστικών - Αθλητικών φορέων

Στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, η ανάπτυξη συνεργασιών, η δικτύωση και η δημιουργία συνεργειών μεταξύ των δράσεων φορέων του αθλητισμού και του πολιτισμού αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας στους εν λόγω τομείς. Δεδομένης της στενότητας των δημόσιων πόρων για την υποστήριξή τους, αλλά και του περιορισμού του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών λόγω της κρίσης, οι τομείς αυτοί υφίστανται σε πολλές περιπτώσεις τις δυσμενείς επιπτώσεις της κρίσης, που απειλούν τόσο την ύπαρξή τους όσο και την ποιότητα και το εύρος των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Η συνεργασία μεταξύ τόσο των θεσμοθετημένων φορέων όσο και των άτυπων ομάδων που εμπλέκονται στους παραπάνω τομείς μπορεί να αποφέρει θετικά οφέλη και νέες ευκαιρίες για την ανάδειξη του ρόλου τους στην τοπική κοινωνία, ενώ μπορεί ακόμη να οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων ελκυστικότερων και οικονομικότερων για τους πολίτες προϊόντων.

5

Ανάπτυξη Υποδομών - Πολιτιστικές / Αθλητικές υποδομές

Οι υποδομές πολιτισμού και αθλητισμού στην περιοχή βρίσκονται σε δυσαναλογία με τις ανάγκες των πολιτών τους οποίους εξυπηρετούν, σημειώνεται δηλαδή ένα σχετικό **έλλειμμα** στις υποδομές, το οποίο σχετίζεται κυρίως με τη **χωρική ανισοκατανομή** των υποδομών αλλά και με τη δυσαναλογία των υποδομών σε σχέση με τη ζήτηση, τη σταδιακή παλαίωση του διατιθέμενου εξοπλισμού, την πλήρη **έλλειψη υποδομών για κάποιες μορφές δραστηριότητες**, όπως π.χ. η κολύμβηση, δεδομένου ότι δεν υφίσταται κολυμβητήριο στον Δήμο Κορυδαλλού κ.ά. Ταυτόχρονα, στην περιοχή υπάρχουν αρκετοί διαθέσιμοι ελεύθεροι χώροι που μπορούν να αξιοποιηθούν για δράσεις πολιτισμού (π.χ. πλατείες), αλλά και χώροι οι οποίοι μπορούν να αναπτυχθούν ως πόλοι πολιτισμού και αθλητισμού υπερτοπικού ενδιαφέροντος [χώροι περιαστικού πρασίνου στην περιοχή του Σχιστού (όρος Αιγάλεω), ο χώρος των πρώην λατομείων, ο χώρος των γυναικείων φυλακών κ.λπ.]. Οι παραπάνω χώροι μπορούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη νέων μορφών (εναλλακτικού) αθλητισμού, ενώ μπορεί να αποτελέσουν πόλους για την αποτελεσματικότερη διασύνδεση δράσεων πολιτισμού και αθλητισμού (οργανωμένες δράσεις πολιτισμού και αθλητισμού με τη συνεργασία τοπικών φορέων και παραγόντων), συμβάλλοντας έτσι στην εξωστρέφεια, την ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας και την επιδίωξη ενός υπερτοπικού χαρακτήρα των δράσεων αυτών, προς όφελος της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.

Δεδομένης της οικονομικής ασφυξίας των δημοτικών προϋπολογισμών στην περίοδο της κρίσης, η ανάπτυξη των σημαντικών διαθέσιμων χώρων ως υπερτοπικών πόλων πολιτισμού και αθλητισμού για την ανάδειξη μιας νέας ταυτότητας της πόλης ως πόλου αθλητισμού/πολιτισμού για την ευρύτερη περιοχή, μπορεί να αποτελέσει έναν **μακροπρόθεσμο στόχο**, με την επικέντρωση των προσπαθειών στην υλοποίηση των σχετικών μελετών και τη συστηματική αναζήτηση πόρων από διάφορες πηγές για την υλοποίησή αυτών.

Σε **βραχυ- και μεσο-πρόθεσμο επίπεδο**, η εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών μπορεί να επιδιωχθεί από την αποτελεσματικότερη διαχείριση των υπάρχουσών υποδομών και την πολυλειτουργική αξιοποίησή τους, αλλά και την αξιοποίηση για πολιτιστικές /αθλητικές δραστηριότητες άλλων υποδομών της πόλης, οι οποίες βρίσκονται υπό τη διαχείριση της Δημοτικής Αρχής (π.χ. σχολικές μονάδες). Μια συντονισμένη προσπάθεια αναζήτησης

νέων λύσεων και πρακτικών μέσα σε μια νέα πραγματικότητα, με ευελιξία, φαντασία και ανάπτυξη αισθήματος κοινωνικής ευθύνης και αλληλεγγύης, που να στηρίζεται στις ήδη υπάρχουσες υποδομές, αποτελεί το ζητούμενο στην τρέχουσα περίοδο οικονομικής ύφεσης και των αδυναμιών που αυτή συνεπάγεται.

Σημαντική επίσης κατεύθυνση που πρέπει να διερευνηθεί είναι η **κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων**, τόσο σε μεσοπρόθεσμο όσο και σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, με την αξιοποίηση του θεσμού των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), η οποία μπορεί να επιταχύνει τις εξελίξεις και την υλοποίηση των υποδομών αυτών, μειώνοντας σημαντικά τις χρηματοδοτικές ανάγκες και το ρίσκο των σχετικών επενδύσεων για τον Δήμο Κορυδαλλού.

6

Διασύνδεση τομέων πολιτισμού/αθλητισμού με την τοπική οικονομία και κοινωνία

Ο άξονας αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς μπορεί να οδηγήσει σε αμοιβαία επωφελείς λύσεις για τους τομείς του πολιτισμού και του αθλητισμού, την τοπική οικονομία και την κοινωνία. Στην πράξη υπονοεί μια νέα προσέγγιση της ανάπτυξης των τομέων του πολιτισμού και του αθλητισμού, μέσα από τη στενή συνεργασία των τριών παραπάνω παραγόντων. Για παράδειγμα η συνεργασία των τομέων του πολιτισμού και αθλητισμού με την τοπική οικονομία (τοπικές επιχειρήσεις) μπορεί να αποφέρει οφέλη για τις τοπικές επιχειρήσεις, υποστηρίζοντας τις δραστηριότητές τους, ενώ ταυτόχρονα να μειώσει τα κόστη των διαφόρων πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων, μεταφέροντας τα οφέλη της συνεργασίας αυτής στην τοπική κοινωνία (ποιοτική και οικονομικότερη προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών). Σημαντική διάσταση της εν λόγω συνεργασίας των πολιτιστικών / αθλητικών δραστηριοτήτων και των τοπικών επιχειρήσεων μπορεί να αποτελεί και η αναζήτηση χορηγιών, με προφανή οφέλη τόσο για τις δραστηριότητες των εν λόγω τομέων όσο και των πολιτών που εμπλέκονται σε αυτές (μειωμένα κόστη).

7

Ανάπτυξη οικονομίας πολιτιστικής δημιουργίας

Η οικονομία του πολιτισμού και της δημιουργίας αποτελεί επίκαιρο θέμα μελέτης στη διεθνή οικονομική την τελευταία δεκαετία και κυριαρχεί στις συζητήσεις για τη χάραξη αναπτυξιακής στρατηγικής τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναδύμενες οικονομίες. Στην Ευρώπη οι τομείς παραγωγής αγαθών πολιτισμού και δημιουργίας (cultural and creative industries) αποτελούν τα τελευταία χρόνια έναν από τους πιο δυναμικούς τομείς. Σημαντική διάσταση στο πλαίσιο αυτό αποτελεί και η επιτυχής διασύνδεση της οικονομίας της γνώσης αλλά και της τεχνολογίας με την οικονομία του πολιτισμού και της δημιουργίας. Στο πλαίσιο αυτό, ο εν λόγω άξονας προτεραιότητας επιχειρεί να αναδείξει τη διάσταση αυτή και να δώσει ώθηση στην τοπική επιχειρηματικότητα για την ανάπτυξη/ανάδειξη νέων προϊόντων, που αξιοποιούν τις τεχνολογικές εξελίξεις και λαμβάνουν υπόψη τις νέες ανάγκες που προκύπτουν σε τοπικό επίπεδο. Τέτοιου είδους προϊόντα είναι δυνατόν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον συγκεκριμένων ομάδων χρηστών π.χ. των ηλικιακά νεότερων ομάδων.

Η ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών, όπως επιχειρείται στο πλαίσιο του έργου «DemoCU» για τη συνδιαμόρφωση της πολιτιστικής πολιτικής στον Δήμο Κορυδαλλού, αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην καλύτερη κάλυψη των αναγκών της τοπικής κοινωνίας και την προώθηση λύσεων και των αντίστοιχων πολιτικών που να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες της.

Κατευθύνσεις πολιτικής ανά άξονα προτεραιότητας για την επίτευξη του στόχου

ΣΤΟΧΟΣ: Χάραξη Ολοκληρωμένης Πολιτιστικής Πολιτικής σε Τοπικό Επίπεδο	
Άξονες Προτεραιότητας	Κατευθύνσεις πολιτικής
1- Ο πολιτισμός ως κεντρικό στοιχείο της ταυτότητας της πόλης	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη - ανάδειξη μίας πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης . • Ενσωμάτωση της πολιτιστικής στρατηγικής στις άλλες πολιτικές του Δήμου Κορυδαλλού. • Ολοκληρωμένη αξιοποίηση των διαθέσιμων χώρων για τη δημιουργία πολιτιστικών / αθλητικών υποδομών υπερτοπικού ενδιαφέροντος (χώρος φυλακών, λατομεία κ.λπ.), που θα αναδείξουν την ταυτότητα της πόλης. • Διασύνδεση του πολιτιστικού σχεδιασμού με τον στρατηγικό σχεδιασμό του Δήμου Κορυδαλλού.
2 - Πολιτισμός – Αθλητισμός για όλους	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη νέων δράσεων/προϊόντων/υπηρεσιών πολιτισμού – αθλητισμού με σκοπό την κάλυψη των αναγκών διαφορετικών κοινωνικών ομάδων-στόχων. • Ανάπτυξη εξειδικευμένων δράσεων φορέων για διάφορες κοινωνικές ομάδες – στόχους. • Ενίσχυση του πολιτιστικού διαλόγου μεταξύ διαφορετικών εθνοτήτων. • Ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ διαφορετικών γενιών (π.χ. συνεργασία νέας γενιάς και τρίτης ηλικίας). • Χρήση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) για την καλύτερη επικοινωνία δράσεων πολιτισμού – αθλητισμού από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
3 - Αναβάθμιση Δομής Λειτουργίας Οργανισμού Αθλητισμού Πολιτισμού (ΟΑΠ)	<ul style="list-style-type: none"> • Στελέχωση του Οργανισμού Αθλητισμού και Πολιτισμού (ΟΑΠ) του Δήμου με επιστημονικό προσωπικό. • Αναβάθμιση της λειτουργίας και των υποδομών του Οργανισμού Αθλητισμού & Πολιτισμού του Δήμου Κορυδαλλού. Ένταξη των νέων τεχνολογιών στον ΟΑΠ του Δήμου • Ανάλυση ενός συντονιστικού ρόλου για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων πολιτισμού και αθλητισμού της πόλης. • Ανάπτυξη μίας επικοινωνιακής στρατηγικής / επικοινωνιακού σχεδίου για τη διάχυση της πληροφορίας σχετικά με τις δράσεις που υλοποιεί ο ΟΑΠ του Δήμου προς φορείς και κοινωνικές ομάδες. • Υιοθέτηση σύγχρονων πρακτικών οργάνωσης και προγραμματισμού (προγραμματισμός δράσεων, ιεράρχηση δράσεων, αξιολόγηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων του ΟΑΠ).
4 - Συνεργασία Πολιτιστικών - Αθλητικών φορέων	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας μεταξύ των διαφορετικών φορέων πολιτισμού /αθλητισμού . • Προώθηση συνεργασιών μεταξύ τοπικής διοίκησης (Οργανισμού Αθλητισμού και Πολιτισμού του Δήμου) και πολιτιστικών / αθλητικών φορέων για την προώθηση της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης. • Περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας με τις σχολικές μονάδες της πόλης, τα ΚΑΠΗ και τον μαθητικό- νεανικό πληθυσμό για την προώθηση δράσεων σχετικών με τον αθλητισμό και τον πολιτισμό και την ανάπτυξη κουλτούρας πολιτισμού-αθλητισμού . • Ευαισθητοποίηση/ Ενεργοποίηση πολιτιστικών /αθλητικών φορέων για την ανάπτυξη κοινών δράσεων. • Ενίσχυση εθελοντισμού στις πολιτιστικές δραστηριότητες. • Ανάπτυξη νέων συνεργασιών και συμμετοχή σε δίκτυα σε τοπικό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη κοινών δράσεων πολιτισμού – αθλητισμού στο Δήμο Κορυδαλλού.
5 - Ανάπτυξη Υποδομών - Πολιτιστικές - Αθλητικές υποδομές	<ul style="list-style-type: none"> • Αποτελεσματικότερη/ορθολογικότερη αξιοποίηση χώρων πολιτισμού / αθλητισμού • Συνεργασία της τοπικής αρχής με τον ιδιωτικό τομέα για την αξιοποίηση/συντήρηση/ βελτίωση των πολιτιστικών & αθλητικών υποδομών. • Βελτίωση της πρόσβασης σε πολιτιστικές & αθλητικές υποδομές. • Αξιοποίηση ελεύθερων χώρων για τη διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων. • Υποστήριξη της δραστηριότητας των τοπικών φορέων σε σχέση με τη χρήση των υποδομών του δήμου.
6 - Διασύνδεση πολιτισμού με την τοπική οικονομία και κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας γύρω από τον πολιτισμό και τον αθλητισμό – νέοι τομείς π.χ. γαστρονομία, κατασκευή κοσμήματος, αναπαλαίωσης υλικών, ψηφιακές εφαρμογές, εναλλακτική πολιτιστική δημιουργία, κτλ. • Δικτύωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον χώρο του πολιτισμού-αθλητισμού με την τοπική οικονομία. • Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας / καινοτομίας στο πεδίο πολιτισμού-αθλητισμού. • Ενίσχυση του θεσμού των χορηγιών.
7 - Ανάπτυξη οικονομίας πολιτιστικής δημιουργίας	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών (π.χ. Ευρωπαϊκά Κονδύλια, ιδιωτική πρωτοβουλία) από φορείς του πολιτισμού και του αθλητισμού στην πόλη. • Στρατηγικές υποστήριξης των επιχειρήσεων πολιτιστικής και δημιουργικής παραγωγής. • Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για την παραγωγή νέων πολιτιστικών προϊόντων. • Ενίσχυση της κατάρτισης και της δια βίου μάθησης του πληθυσμού σε θέματα πολιτιστικής οικονομίας και δημιουργίας
8 - Προώθηση συμμετοχικής δημοκρατίας – ενίσχυση συμμετοχής πολιτών στη διαμόρφωση πολιτιστικής πολιτικής	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση συμμετοχικής έκφρασης πολιτιστικών και αθλητικών τοπικών φορέων στη χάραξη τοπικής πολιτιστικής πολιτικής. • Προώθηση της ενεργούς συμμετοχής νέων, ηλικιωμένων και μεταναστών σε δράσεις πολιτισμού και αθλητισμού. • Ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ γενεών στα πολιτιστικά θέματα. • Ευαισθητοποίηση / Ενεργοποίηση / Εκπαίδευση / Ενημέρωση τοπικού πληθυσμού σε θέματα πολιτισμού και αθλητισμού. • Ίση δυνατότητα πρόσβασης σε δραστηριότητες πολιτισμού & αθλητισμού όλων των κοινωνικών ομάδων. • Πολιτισμός και Αθλητισμός και ισότητα των δύο φύλων.